

Seminari tècnic

La Inspecció de Treball i Seguretat social i la seguretat social

José Luis Martí Parra
Inspector de Treball i Seguretat Social

Índex

- ▶ La Inspecció de Treball i Seguretat Social i la inspecció de Treball de Catalunya.
- ▶ Documentació en matèria de seguretat social.
- ▶ La Llei sobre Infraccions i Sancions en l'Ordre Social

La Inspecció de Treball i Seguretat Social - la Inspecció de Treball de Catalunya

Objecte de la ITSS

Vigilància del compliment de les normes d'ordre social i exigència de responsabilitats, així com l'assessorament i, en el seu cas, arbitratge, mediació i conciliació.

Normativa internacional

- ▶ Conveni 81 de l'OIT de 1947 :
  - Conveni relatiu a la Inspecció de Treball en la Indústria y el Comerç.
  - Espanya el va ratificar per Instrument de 30.5.1961.
- ▶ Conveni 129 de l'OIT de 1969:
  - Conveni relatiu a la Inspecció de Treball en l'agricultura.
  - Espanya el ratificà per Instrument de 11.3.1971.

Constitució 1978

- ▶ Article 25:
- ▶ Ningú pot ser condemnat o sancionat per accions o omissions que al moment de produir-se no constitueixin delicte, falta o **infracció administrativa**, segons la legislació vigent en aquell moment.

Constitució 1978

- ▶ Article 9.3
- ▶ La Constitució **garanteix el principi de legalitat**, la jerarquia normativa, la publicitat de les normes, la irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals, la seguretat jurídica,

Normativa espanyola

- ▶ Llei 23/2015, de 21 de juliol, Ordenadora de la ITSS (deroga la Llei 42/1997, de 14 de novembre).
- ▶ RD 928/1998, de 14 de maig, pel que s'aprova el reglament general sobre procediments per a la imposició de sancions per infraccions d'ordre social i pels expedients liquidatoris de quotes de la Seguretat Social.

Normativa espanyola

- ▶ RD 138/2000, de 4 de febrer, pel que s'aprova el Reglament d'Organització i Funcionament de l'ITSS.
- ▶ RD Legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, pel que s'aprova el text refós de la LLISOS.

Normativa espanyola

- ▶ RD 206/2010, de 26 de febrer, de traspàs de funcions i serveis a la Generalitat de Catalunya en matèria de funció pública inspectora de la ITSS.
- ▶ RD 895/2011, de 24 de juny, de traspàs de funcions i serveis a la Comunitat Autònoma del País Basc en matèria de funció pública inspectora de la ITSS.

Normativa espanyola

- RDL 8/2015 que aprova la Llei General de la Seguretat Social (Deroga el RDL 1/1994)

Configuració del Sistema d'ITSS (1/3)

- ▶ La Llei Ordenadora de la ITSS, configura el sistema d'ITSS com un **conjunt institucional integrat**, les funcions del qual s'exerciten d'acord amb l'àmbit de competències propi de l'Estat i de les Comunitats Autònomes.

Configuració del Sistema d'ITSS (2/3)

- ▶ En conseqüència:
  - Estableix les condicions de **participació de les esmentades Comunitats** en el desenvolupament del sistema d'ITSS.
  - Els **inspectors desenvolupen la totalitat** de les comeses que legalment tenen encomanats, qualsevol que fos l'Administració titular de la competència.

Configuració del Sistema d'ITSS (3/3)

- Els **inspectors actuen funcionalment** com a Administració de l'Estat i Administració Autonòmica segons la competència exercida.
- Aquesta Llei defineix un sistema institucional d'ITSS que s'assenta conjuntament en l'àmbit de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, en funció de les seves respectives competències i sota el **principi de col·laboració interinstitucional**.

Funcionaris que integren el Sistema

- ▶ Inspectors de Treball i Seguretat Social.
- ▶ Subinspectors Laborals:
  - D'Ocupació i Seguretat Social.
  - De Seguretat i Salut Laboral.
- ▶ No integren el Sistema però estan adscrits a l'ITC els Tècnics habilitats

Àmbit d'actuació (1/2)

- ▶ Persones físiques i jurídiques, públiques o privades i comunitats de béns, com subjectes obligats o responsables del compliment de les normes d'ordre social, i s'exerceix en:
  - Les empreses, els centres i llocs de treball en el qual s'executi la prestació laboral.
  - Els vehicles i els mitjans de transport en general, en els que es presti treball.

Àmbit d'actuació (2/2)

- Els ports, aeroports, vehicles i punts de sortida, escala i destinació, pel que fa als viatges d'emigració i immigració interior, las entitats i empreses col·laboradores en la gestió de la Seguretat Social.
- Les entitats que col·laborin amb l'Administració Pública en matèria de promoció social.
- Les societats cooperatives i en les societats laborals.

Àmbit d'actuació - exclusions

- ▶ Els centres, establiments, locals i instal·lacions la vigilància de les quals correspon a altres òrgans de les Adm. Públiques:
  - Centres i establiments militars.
  - Locals i instal·lacions diplomàtiques.
- ▶ Segons la LPRL:
  - Mines, pedreres i túnels que exigeixin l'aplicació de tècnica minera.
  - Fabricació, transport, emmagatzemament, manipulació i utilització d'explosius.
  - Ús d'energia nuclear.

Funcions (1/2)

- ▶ **De vigilància i exigència del compliment de les normes** legals, reglamentària i contingut normatiu dels convenis col·lectius, en els següents àmbits:
  - Sistema de relacions laborals.
  - Prevenció de riscos laborals.
  - Seguretat Social.
  - Ocupació i migracions.
  - Migració i treball d'estrangers.

Funcions (2/2)

▶ **D'assistència tècnica:**

- Facilitar informació tècnica empreses i treballadors.
- Prestar assistència tècnica a entitats i organismes de la seguretat Social.
- Informar, assistir i col·laborar amb altres òrgans de les Administracions Públiques.
- Emetre els informes que li demanin els òrgans judicials competents.

▶ **D'arbitratge, conciliació i mediació:**

- Conciliació i mediació en conflictes i vagues.
- Arbitratge, a petició de les parts, en conflictes i vagues.

Funcions dels Subinspectors Laborals Ocupació i Seguretat Social

- ▶ Ocupació i foment de l'ocupació.
- ▶ Admissió al treball de menors de 16 anys.
- ▶ Contractació.
- ▶ Seguretat Social.
- ▶ Treball d'estrangers.
- ▶ Investigació i assenyalament de bens.
- ▶ Assessorament.

Funció inspectora en seg. social

- ▶ Normes en matèria de camp d'aplicació, inscripció, afiliació, altes i baixes de treballadors, cotització i recaptació de quotes del Sistema de la Seguretat Social.
- ▶ Normes sobre obtenció i gaudiment de les prestacions del Sistema de la Seguretat Social, incloses les prestacions per desocupació i la prestació per cessament d'activitat.

- ▶ Normes sobre Mútues Col·laboradores amb la Seguretat Social i sobre altres formes de col·laboració en la gestió de la Seguretat Social, així com la inspecció de la gestió i funcionament de les entitats i empreses que col·laboren en la mateixa.
- ▶ La realització d'altres funcions d'inspecció en matèria de Seguretat Social, en els termes establerts en la seva normativa reguladora.

Funcions dels Subinspectors Laborals Seguretat i Salut Laboral

- ▶ Normativa de prevenció de riscos laborals referida a condicions materials de treball.
- ▶ Vigilància del compliment de la normativa jurídic-tècnica.
- ▶ Anàlisi de la sinistralitat laboral.
- ▶ Assessorament.
- ▶ Altres.

Facultats dels ITSS ^(1/2)

- ▶ **Entrar lliurement als centres de treball** sense previ avís, en qualsevol moment del dia o de la nit:
  - Comunicació de la presència.
  - Acreditació.
  - Excepció: el domicili particular.
  - Obstrucció.
- ▶ **Fer-se acompanyar en les visites.**

Facultats dels ITSS (2/2)

- ▶ **Practicar qualsevol diligència de investigació, examen o comprovació i en particular:**
  - Requerir informació als treballadors i a l'empresari.
  - Exigir la identificació de les persones.
  - Exigir la compareixença de persones.
  - Examinar documentació i llibres de l'empresa.
  - Prendre mostres.

Mesures derivades de l'activitat inspectora (1/3)

- ▶ Advertir i requerir.
- ▶ Iniciar el procediment sancionador mitjançant:
  - Acta d'infracció.
  - Acta d'infracció per obstrucció.
  - Requeriment a les Administracions Públiques per incompliment en matèria de seguretat i salut laboral.
  - Expedient liquidatori per dèbits a la SS.

Mesures derivades de l'activitat inspectora (2/3)

- ▶ Promoure procediments d'ofici per a:
  - Inscripció d'empreses.
  - Afiliació, altes i baixes dels treballadors.
- ▶ Promoure procediments per a l'enquadrament d'empreses i treballadors en el règim de la SS que procedeixi.
- ▶ Instar la suspensió o cessació en la percepció de prestacions socials.

Mesures derivades de l'activitat inspectora^(3/3)

- ▶ Instar la declaració del recàrrec de prestacions econòmiques en cas d'AT i MP causades per falta de mesures de seguretat i salut laboral.
- ▶ Ordenar la paralització immediata de treballs o feines en supòsits de riscos greu i imminent.
- ▶ Proposar demandes d'ofici davant de la Jurisdicció Social.

Modalitats d'actuació

- ▶ Visita.
- ▶ Requeriment de compareixença.
- ▶ Expedient administratiu.
- ▶ Comprovació

Característiques de les visites

- ▶ Presència de l'empresari o el seu representant, llevat que perjudiqui l'actuació.
- ▶ Màxima correcció amb els ciutadans i pertorbar el menys possible.
- ▶ En PRL, presència dels delegats de prevenció.

Inici de les actuacions

D'ofici:

- Com a conseqüència d'ordre superior d'autoritat competent.
- Per ordre servei de la Direcció.
- A petició raonada d'altres òrgans.
- Per pròpia iniciativa de l'ITSS actuant.
- En virtut de denúncia (no es tramitaran les anònimes).

Dades de la denúncia

- ▶ Identificació del denunciant i signatura.
- ▶ Identificació del presumpte infractor.
- ▶ Fets presumptament constitutius de infracció.
- ▶ Data i lloc dels fets.

Fases de la actuació inspectora

- ▶ Actuacions prèvies de comprovació i investigació.
  - Activitat dirigida a l' esbrinament i prova dels fets.
  - Mitjançant visita, compareixença, etc.
  - Diligència en el Llibre de visites
- ▶ Resultats actuació inspectora prèvia (procediment sancionador, requeriment etc.).

Duració actuacions inspectores prèvies

Inici de l'actuació (visita)

Fi de l'actuació

Actuacions de comprovació 9 mesos

No podrà interrompre's per més de cinc mesos

Ampliació del termini per un altre període que no excedirà de nou mesos: excepcionalitat, supòsits d'especial dificultat i complexitat i notificació al subjecte objecte d'inspecció

Documentació de l'actuació inspectora (1/2)

- ▶ Art. 21.6 LOIT
- ▶ Els funcionaris actuants estendran diligència per escrit de cada actuació que realitzin en ocasió de les visites als centres de treball o de les comprovacions efectuades mitjançant compareixença del subjecte inspeccionat en dependències públiques.

Documentació de l'actuació inspectora (2/2)

- ▶ Mitjançant Ordre del titular del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social es determinaran els fets i actes que hagin d'incorporar-se a les diligències, el seu format i la seva remissió als subjectes inspeccionats, tenint en compte que, en tant que sigui possible, s'utilitzaran mitjans electrònics i que no s'imposaran obligacions als interessats per adquirir o diligenciar qualsevol classe de llibres o formularis per a la realització d'aquestes diligències.

Nota informativa DGITSS (1/2)

- ▶ Es manté l'obligació per als funcionaris actuant d'estendre diligència per escrit de cada actuació.
- ▶ S'entén que ja no és obligatori adquirir ni habilitar nous Llibres de Visites.
- ▶ La diligència escrita de cada actuació es realitzarà en els Llibres de Visites ja existents.
- ▶ De no existir Llibre de Visites, la diligència es formularà en un document, autocopiatiu, normalitzat.

Nota informativa DGITSS (2/2)

- ▶ El funcionari actuant advertirà a les empreses de l'obligació i necessitat de custòdia i conservació d'aquestes fulles, i procedirà a la custòdia i conservació de la còpia per al seu posterior arxiu al costat de la resta de l'expedient.
- ▶ Continuarà en vigor la resolució de 25 de novembre de 2008, sobre el Llibre de Visites electrònic, en les empreses que hagin optat per aquesta modalitat de Llibre.

DILIGENCIA

Funcionario actuante:

Cuerpo al que pertenece: Inspector/a Subinspector/a Técnico/a

Fecha de la actuación: _____

Forma de actuación (visita/comprobación): _____

EMPRESA

CIF/NIF: _____ Actividad: _____

Domicilio del centro de trabajo (calle, número): _____

Localidad: _____

Provincia: _____ Código Postal: _____

Se extiende **DILIGENCIA**, conforme a lo establecido en el artículo 21.6 de la Ley 23/2015, de 21 de julio (BOE del 22), Ordenadora del Sistema de Inspección de Trabajo y Seguridad Social

(Seguir en página siguiente)

El/La Técnico/a Habilitado/a
(Art. 9.2 y 3 y Disp. Adic. 15ª Ley 31/1995)

El/La Subinspector/a Laboral de Empleo y S.S.

El/La Inspector/a de Trabajo y Seguridad Social

En _____, a _____ de _____ de _____

RECIBI:

EL REPRESENTANTE DE LA EMPRESA

Nombre:

DNI: _____

Firmado: _____

Inspección Provincial de Trabajo y S.S. de ...
Domicilio:
Teléfono: _____

Email: _____

DILIGENCIA/DILIGÈNCIA

Funcionario/a actuante: _____
Funcionari/ària actuant: _____

Fecha de la actuación Data de l'actuació: ____/____/____ Forma de actuación: Visita Comprobación/Comprovació
Forma d'actuació: _____

EMPRESA: _____

CIF/NIF: _____ Actividad/Activitat: _____

Domicilio del centro de trabajo (calle, número): _____
Domicili del centre de treball (carrer, número): _____

Localidad: _____ Provincia: _____ Código postal: _____
Localitat: _____ Província: _____ Codi postal: _____

Se extiende **DILIGENCIA**, conforme a lo establecido en el artículo 21.6 de la Ley 23/2015, de 21 de julio (BOE del 22), Ordenadora del Sistema de Inspección de Trabajo y Seguridad Social.

S'estén **DILIGÈNCIA**, d'acord amb allò que s'estableix en l'article 21.6 de la Llei 23/2015, de 21 de juliol (BOE del 22), ordenadora del Sistema d'Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Es obligación de la empresa conservar y custodiar el presente documento.
 És obligació de l'empresa conservar i custodiar aquest document.

(Hoja/Full 1 de .....)

El/La Técnico/a Habilitado/a El/La tècnica/a habilitat/ada (Art. 9.2 y 3 y disp. adic. 15ª Ley 31/1995) (Art. 9.2 i 3 i disp. add. 15a Llei 31/1995)	El/La Subinspector/a Laboral de Empleo y S.S. El/La subinspector/a laboral d'ocupació i S.S.	El/La Inspector/a de Trabajo y Seguridad Social El/La inspector/a de Treball i Seguretat Social
---	---	--

RECIBI/HE REBUT:

Nombre y apellidos/Nom i cognoms: _____

DNI: _____ Firma: _____

Cargo o condición/Càrrec o condició: _____ Fecha y hora/Data i hora: _____

itbarcelona@meys.es
934 013 000

itc.barcelona@gencat.cat
936 247 500

Travessera de Gràcia, 303-311
08025 Barcelona

Llibre de visites (1/3)

- ▶ Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització:
  - S'elimina l'obligació que les empreses tinguin, en cada centre de treball, un llibre de visites a disposició dels funcionaris de la ITSS
  - Serà la ITSS la que s'encarregui de mantenir aquesta informació a partir del llibre electrònic de visites que desenvolupi l'Autoritat Central de la ITSS.

Llibre de visites (2/3)

- ▶ Resolució de 11.4.2006 (BOE de 19.4.2006).
  - Entrada en vigor: 1.6.2006
  - En cada centre de treball i a disposició dels funcionaris de la ITSS i dels tècnics habilitats.
  - Aquesta obligació arriba:
    - A totes les empreses.
    - A tots els treballadors per compte propi i als titulars de centres o establiments fins i tot que no emprin treballadors per compte d'aliena.
    - A les Administracions públiques.

Llibre de visites (3/3)

- No aplicable a centres de treball amb permanència inferior a 30 dies en què s'ocupin 6 o menys treballadors. En aquest cas s'utilitzarà el del domicili social de l'empresa a la província.
- Es poden autoritzar excepcions.
- L'Inspector, el Subinspector o el Tècnic habilitat estendran diligència sobre l'actuació practicada.
- Conservació durant un termini de 5 anys comptats a partir de la data de l'última diligència.

Traspàs a la Generalitat de Catalunya

- ▶ **Art. 170.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.**
- ▶ **RD 206/2010, de 26 de febrer, estableix el traspàs de funcions i serveis a la Generalitat de Catalunya en matèria de funció pública inspectora de la ITSS.**
  - El traspàs és fa sobre la base d'una **concepció única i integral del Sistema d'Inspecció, del principi d'unitat de funció i actuació dels funcionaris del Sistema i del principi d'eficàcia en l'execució de la funció inspectora.**

Funcions que assumeix la Generalitat

- Vigilància i exigència del compliment de les normes legals, reglamentaries i contingut normatiu dels convenis col·lectius, en els següents àmbits:
  - Ordenació del treball i relacions laborals.
  - Prevenció de riscos laborals.
  - Ocupació i immigració.
  - I altres de competència de la Generalitat.
- Assistència tècnica.
- Arbitratge, la conciliació i la mediació

Funcions de l'Administració de l'Estat (1/2)

- ▶ La **legislació** sobre la funció pública inspectora de la ITSS.
- ▶ La negociació i la celebració dels instruments **internacionals** en l'àmbit de la ITSS i la **representació** en els àmbits de la Unió Europea o a qualssevol fòrums internacionals, bilaterals o multilaterals.
- ▶ L'elaboració i la publicació d'**estadístiques, informes i memòries** sobre l'actuació general del sistema d'ITSS.

Funcions de l'Administració de l'Estat (2/2)

- ▶ L'exercici de les comeses de la funció inspectora respecte de les matèries de l'ordre social competència de l'Administració General de l'Estat.
- ▶ La coordinació de l'execució de les campanyes que impulsi la Unió Europea. Així mateix, la coordinació de les actuacions inspectores de caràcter supraautonòmic.

Data d'efectivitat del traspàs

- ▶ 1 de març de 2010

Documentació seguretat social

En general (4/5)

- Altra documentació:
  - Document sobre la inscripció de l'empresa, afiliació, altes i baixes dels treballadors.
  - Butlletins de cotització a la Seguretat Social.
  - Rebuts de salaris.
  - Contractes de treball.
  - Documentació en l'àmbit de les ETT.
  - Autorització de treball i documentació identificativa dels treballadors estrangers.
  - Escriptura de la societat.

La Llei sobre Infraccions i Sancions en l'Ordre Social

Concepte d'infracció

- ▶ Són infraccions en matèria de seguretat social les accions o omissions dels diferents subjectes responsables, que incompleixin les normes legals, reglamentàries que regulen el sistema de seguretat social subjectes a responsabilitat conforme a la LISOS.

Conductes sancionables

- ▶ Perquè una conducta sigui sancionable són necessaris dos requisits:
  - Que l'esmentada conducta suposi un incompliment de les obligacions establertes en les normes legals, reglamentàries.
  - Que la conducta (acció o omissió) sigui recollida com a infracció als articles corresponents de la LISOS.

Prescripció:

- ▶ Les infraccions en l'ordre social prescriuen als tres anys explicats des de la data de la infracció, **excepte en matèria de Seguretat Social que el termini de prescripció és de quatre anys**, i en matèria de prevenció de riscos laborals en què prescriuran a l'any les infraccions lleus, als tres anys les greus i als cinc anys les molt greus, d'acord amb la seva legislació específica.

Prescripció Seg. Social:

- ▶ 1. Prescriuran als quatre anys els següents drets i accions:
  - ▶ a) El dret de l'Administració de la Seguretat Social per determinar els deutes amb la mateixa l'objecte de la qual estigui constituït per quotes, mitjançant les oportunes liquidacions.
  - ▶ b) L'acció per exigir el pagament dels deutes per quotes de la Seguretat Social.
  - ▶ c) **L'acció per imposar sancions per incompliment de les normes de Seguretat Social**

Infraccions seguretat social

- ▶ LISOS distingeix:
  - ▶ -. Infraccions empresaris
  - ▶ -. Infraccions dels treballadors, beneficiaris i sol.licitants de prestacions

Empresaris infraccions lleus

- ▶ Lleus, art. 21 LISOS :
  - -. No conservació durant 4 anys de la documentació o registres informàtics acreditatius del compliment obligacions en materia de afiliació, altes, baixes o variacions de dades, documents de cotització, rebuts de salaris i pagament de prestacions

Empresaris infraccions lleus

- ▶ -. No comunicar en temps i forma les baixes dels treballadors.
- ▶ -. No comunicar a la entidad corresponent (Mutua o INSS) els canvis en els documents de associació para la cobertura dels AT/EP.
- ▶ -. No remisió dels partes mèdics de baixa, confirmació o alta mèdica

Empresaris infraccions greus

- Iniciar la seva activitat sense haver sol·licitat la seva inscripció en la seguretat social; no comunicar l'obertura dels centres de treball; identificació centres de treball.
- No sol·licitar l'afiliació inicial o l'alta dels treballadors que ingressin al seu servei, o sol·licitar la mateixa, com a conseqüència d'actuació inspectora, fora del termini establert. A aquests efectes es considerarà una infracció per cadascun dels treballadors afectats.

Empresaris infraccions greus

- ▶ -. No ingressar, en la forma i terminis reglamentaris, les quotes corresponents que per tots els conceptes recapta la Tresoreria General de la Seguretat Social o no efectuar l'ingrés en la quantia deguda.
- ▶ -. Incomplir les obligacions econòmiques derivades de la seva col·laboració obligatòria en la gestió de la Seguretat Social

Empresaris infraccions greus

- No lliurar al treballador dintre del termini i en la forma escaient, quants documents siguin precisos per a la sol·licitud i tramitació de qualssevol prestacions, inclòs el certificat d'empresa, o la no transmissió d'aquest certificat, en el cas de subjectes obligats o acollits a la utilització de sistemes de presentació per mitjans electrònics, informàtic

Empresaris infraccions greus

- ▶ No sol·licitar els treballadors per compte propi, dintre del termini i en la forma escaient, la seva afiliació inicial o alta en el corresponent règim especial de la Seguretat Social quan l'omissió generi impagament de la cotització que correspongui.

Empresaris infraccions greus

- Obtenir o gaudir indegudament qualsevol tipus de reduccions, bonificacions o incentius en relació amb l'import de les quotes socials que correspongui, entenent produïda una infracció per cada treballador afectat.
- La sol·licitud d'afiliació o de l'alta dels treballadors que ingressin al seu servei, fora del termini establert a aquest efecte, quan no intervingués actuació inspectora.

Empresaris infraccions greus

-. No comprovar pels empresaris que contractin o subcontractin amb uns altres la realització d'obres o serveis corresponents a la pròpia activitat d'aquells o que es prestin de forma continuada als seus centres de treball, amb caràcter previ, l'afiliació o alta en la Seguretat Social de cadascun dels treballadors que aquests ocupin en els mateixos durant el període d'execució de la contracta o subcontracta, considerant-se una infracció per cadascun dels treballadors

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ a) Donar ocupació com a treballadors a beneficiaris o sol·licitants de pensions o altres prestacions periòdiques de la Seguretat Social, el gaudi del qual sigui incompatible amb el treball per compte aliena, quan no se'ls hagi donat d'alta en la Seguretat Social amb caràcter previ a l'inici de la seva activitat.

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ b) No ingressar, en la forma i terminis reglamentaris, les quotes corresponents que per tots els conceptes recapta la Tresoreria General de la Seguretat Social, no havent complert dins de termini les obligacions establertes als apartats 1 i 2 de l'article 26 del text refós de la Llei General de la Seguretat Social,

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ c) El falsejament de documents perquè els treballadors obtinguin o gaudeixin fraudulentament prestacions, així com la connivència amb els seus treballadors o amb els altres beneficiaris per a l'obtenció de prestacions indegudes o superiors a les quals procedeixen en cada cas,

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ d) Pactar amb els seus treballadors de forma individual o col·lectiva l'obligació per part d'ells de pagar total o parcialment la prima o part de quotes a càrrec de l'empresari, o bé la seva renúncia als drets que els confereix el sistema de la Seguretat Social.

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ e) Incrementar indegudament la base de cotització del treballador de manera que provoqui un augment en les prestacions que procedeixin, així com la simulació de la contractació laboral per a l'obtenció indeguda de prestacions.

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ f) Efectuar declaracions o facilitar, comunicar o consignar dades falses o inexactes, que ocasionin liquidacions, deduccions o compensacions fraudulentament en les quotes a satisfer a la Seguretat Social, o incentius relacionats amb les mateixes.

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ j) Donar ocupació als treballadors afectats per la suspensió de contractes o reducció de jornada, en el període d'aplicació de les mesures de suspensió de contractes o en l'horari de reducció de jornada comunicat a l'autoritat laboral o a l'entitat gestora de les prestacions per desocupació, si escau.

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ k) Retenir indegudament, no ingressant-la dins de termini, la part de quota de Seguretat Social descomptada als seus treballadors o efectuar descomptes superiors als legalment establerts, no ingressant-los en el termini reglamentari.

Empresaris infraccions molt greus

- ▶ -. En les infraccions assenyalades en els paràgrafs a), c) i e) de l'apartat anterior l'empresari respondrà solidàriament de la devolució de les quantitats indegudament percebudes pel treballador.
- ▶ -. En el supòsit d'infraccions molt greus, s'entendrà que l'empresari incorre en una infracció per cadascun dels treballadors que hagin sol·licitat, obtingut o gaudeixin fraudulentament de les prestacions de Seguretat Social.

► **Infraccions dels treballadors,
beneficiaris i sol.licitants de
prestacions:**

Infraccions lleus:

- ▶ 1. No facilitar a l'entitat corresponent o a l'empresa, quan li siguin requerits, les dades necessàries per a la seva afiliació o la seva alta en la Seguretat Social i, si escau, les alteracions que en ells es produïssin, els de la situació de pluriempleo, i, en general, l'incompliment dels deures de caràcter informatiu.

Infraccions lleus:

- ▶ 2. No comparèixer, previ requeriment, davant l'entitat gestora de les prestacions en la forma i data que es determinin, excepte causa justificada.

Infraccions lleus:

3. En el cas dels sol·licitants o beneficiaris de prestacions per desocupació de nivell contributiu o assistencial, o de treballadors per compte propi sol·licitants o beneficiaris de la prestació per cessament d'activitat:
- a) No comparèixer, previ requeriment, davant els serveis públics d'ocupació

Infraccions lleus:

b) No retornar en termini, excepte causa justificada, al servei públic d'ocupació el corresponent justificant d'haver comparegut en el lloc i data indicats per cobrir les ofertes d'ocupació facilitades per aquells.

d) No facilitar als serveis públics d'ocupació, la informació necessària per garantir la recepció de les seves notificacions i comunicacions.

Infraccions greus:

- ▶ 1. Efectuar treballs per compte propi o aliena durant la percepció de prestacions, quan existeixi incompatibilitat legal o reglamentàriament establerta, sense perjudici del que es disposa a l'apartat 2 de l'article següent.

Infraccions greus:

- ▶ 3. No comunicar, excepte causa justificada, les baixes en les prestacions al moment en què es produeixin situacions determinants de la suspensió o extinció del dret, o quan es deixin de reunir els requisits per al dret a la seva percepció quan per qualsevol d'aquestes causes s'hagi percebut indegudament la prestació,

Infraccions greus:

4. En el cas de sol·licitants o beneficiaris de prestacions per desocupació de nivell contributiu o assistencial, o de treballadors per compte propi sol·licitants o beneficiaris de la prestació per cessament d'activitat:

a) Rebutjar una oferta d'ocupació adequada, ja sigui oferta pels serveis públics d'ocupació o per les agències de col·locació, excepte causa justificada.

Infraccions greus:

b) Negar-se a participar en els treballs de col·laboració social, programes d'ocupació, inclosos els de inserció professional, o en accions de promoció, formació, motivació, informació, orientació, inserció o reconversió professional, excepte causa justificada, oferts pel servei públic d'ocupació

Infraccions molt greus:

- ▶ 1. Actuar fraudulentament amb la finalitat d'obtenir prestacions indegudes o superiors a les quals corresponguin, o perllongar indegudament el seu gaudi mitjançant l'aportació de dades o documents falsos; la simulació de la relació laboral;

Infraccions molt greus:

- ▶ 2. Compatibilitzar la sol·licitud o la percepció de prestacions o subsidi per desocupació, així com la prestació per cessament d'activitat dels treballadors autònoms amb el treball per compte propi o aliena, excepte en el cas del treball a temps parcial en els termes previstos en la normativa corresponent.

Infraccions molt greus:

- ▶ 3. La connivència amb l'empresari per a l'obtenció indeguda de qualssevol prestacions de la Seguretat Social.
- ▶ 4. La no aplicació o la desviació en l'aplicació de les prestacions per desocupació, que es percebin segons el que estableixin programes de foment d'ocupació.

▶ Responsabilitats i sancions, articles 39 i 40 LISOS

Criteris de graduació:

1. Les sancions per les infraccions tipificades en els articles anteriors podran imposar-se en els graus de **mínim, mitjà i màxim**, atenent als criteris establerts als apartats següents.

Criteris de graduació:

- ▶ 2. Les sancions es graduaran en atenció a:
  - ▶ - la negligència i intencionalitat del subjecte infractor,
  - ▶ - frau o connivència,
  - ▶ - incompliment dels advertiments previs i requeriments de la Inspecció de Treball,
  - ▶ - xifra de negocis de l'empresa,
  - ▶ - nombre de treballadors o de beneficiaris afectats si escau,
  - ▶ - perjudici causat i quantitat defraudada,
- ▶ com a circumstàncies que puguin agreujar o atenuar la graduació a aplicar a la infracció comesa.

Graduació específica:

Quan es tracti d'infraccions tipificades en els articles 22.3 i 23.1.b), (impagament de quotes) la sanció s'imposarà en:

- grau mínim quan la quantia no ingressada, incloent recàrrecs i interessos, no superi els 10.000 euros,
- grau mitjà quan aquesta quantia estigui compresa entre 10.001 i 25.000 euros,
- grau màxim quan sigui superior als 25.000 euros.

Criteris de graduació

- ▶ L'acta de la ITSS que iniciï l'expedient sancionador i la resolució administrativa que recaigui, hauran d'explicitar els criteris de graduació de la sanció tinguts en compte.
- ▶ Quan no es consideri rellevant a aquests efectes cap de les circumstàncies enumerades en els esmentats apartats, la sanció s'imposarà en el grau mínim en el seu tram inferior.

Sancions empreses

- Les lleus:
  - en grau mínim de 60 a 125 €.
  - en grau mitjà de 126 a 310 €.
  - en grau màxim de 311 a 625 €.
- Les greus:
  - en grau mínim de 626 a 1.250 €.
  - en grau mitjà de 1.251 a 3.125 €.
  - en grau màxim de 3.126 a 6.250 €.
- Les molt greus:
  - en grau mínim de 6.251 a 25.000 €.
  - en grau mitjà de 25.001 a 100.005 €.
  - en grau màxim de 100.006 a 187.515 €.

Sancions específiques empreses:

- ▶ 1. La infracció greu de l'article 22.3 (impagament de quotes) se sancionarà amb la multa següent:
  - ▶ - en el seu grau mínim, amb multa del 50 al 65 % de l'import de les quotes de Seguretat Social i altres conceptes de recaptació conjunta no ingressats,
  - ▶ - en el seu grau mitjà, amb multa del 65,01 al 80 %, i
  - ▶ - i en el seu grau màxim, amb multa del 80,01 al 100%.

Sancions específiques empreses:

2. La infracció molt greu de l'article 23.1.b) (impagament de quotes sense presentació documents) se sancionarà amb la multa següent:

- en el seu grau mínim, amb multa del 100,01 al 115 % de l'import de les quotes de Seguretat Social no ingressats,
- en el seu grau mitjà, amb multa del 115,01 al 130 %, i
- i en el seu grau màxim, amb multa del 130,01 al 150 %.

Sancions específiques empreses:

3. La infracció molt greu de l'article 23.1.k) (retenció cuota obrera) se sancionará amb la multa següent:

- grau mínim, amb multa del 100,01 al 115% de l'import de les quotes de Seguretat Social no ingressades i descomptades als treballadors;

- grau mitjà, amb multa del 115,01 al 130%;

- grau màxim, amb multa del 130,01 al 150%.

Sancions específiques empreses:

1. La infracció greu de l'article 22.2 (falta de afiliació inicial o alta dels treballadors) se sancionarà amb la multa següent:

- en el seu grau mínim, de 3.126 a 6.250 euros;
- en el seu grau mitjà, de 6.251 a 8.000 euros
- en el seu grau màxim, de 8.001 a 10.000 euros.

Sancions específiques empreses:

2. La infracció molt greu de l'article 23.1.a) (perceptors de prestacions incompatibles amb treball) se sancionarà amb la multa següent:

- ▶ - en el seu grau mínim, de 10.001 a 25.000 euros;
- ▶ - en el seu grau mitjà, de 25.001 a 100.005 euros;
- ▶ - en el seu grau màxim, de 100.006 a 187.515 euros.

Sancions específiques empreses:

No obstant això, quan en ocasió d'una mateixa actuació d'inspecció es detectin diverses infraccions de les contemplades en aquest apartat, la sanció que si escau es proposi per a cadascuna d'elles, graduada conforme als criteris continguts en l'article 39.2 que procedeixin, s'incrementarà en:

- Un 20% en cada infracció quan es tracti de dos treballadors, beneficiaris o sol·licitants.
- Un 30% en cada infracció quan es tracti de tres treballadors, beneficiaris o sol·licitants.
- Un 40% en cada infracció quan es tracti de quatre treballadors, beneficiaris o sol·licitants.
- Un 50% en cada infracció quan es tracti de cinc o més treballadors, beneficiaris o sol·licitants.

- ▶ Lletre e) de l'apartat 1 de l'article 40 redactada per la Llei 13/2012, de 26 de desembre, de lluita contra l'ocupació irregular i el frau a la Seguretat Social (B.O.E. 27 desembre).

Sancions específiques empreses:

3. Les sancions en matèria de Seguretat Social quan es derivin **d'actes d'infracció i liquidació que es refereixin als mateixos fets i es practiquin simultàniament**, es reduiran automàticament al 50 per 100 de la seva quantia si el subjecte infractor manifesta la seva conformitat amb la liquidació practicada, ingressant el seu import en el termini procedent.

Aquesta reducció automàtica només podrà aplicar-se en el cas que la quantia de la liquidació superi la de la sanció proposada inicialment.

Contingut actes infracció:

- ▶ Nom i cognoms o raó social, domicili, activitat, document nacional d'identitat, nombre d'identificació fiscal, codi de compte de cotització a la Seguretat Social i, si escau, nombre de Seguretat Social d'autònoms, del presumpte subjecte infractor.
- ▶ Els fets comprovats pel funcionari actuant, amb expressió dels rellevants a l'efecte de la tipificació de la infracció, els mitjans utilitzats per a la comprovació dels fets que fonamenten l'acta, i els criteris en què es fonamenta la graduació de la proposta de sanció; així mateix, consignarà si l'actuació ha estat mitjançant visita, compareixença o per expedient administratiu.

Contingut actes infracció:

- ▶ La infracció o infraccions presumptament comeses, amb expressió del precepte o preceptes vulnerats, i la seva qualificació.
- ▶ Nombre de treballadors de l'empresa i nombre de treballadors afectats per la infracció, quan tal requisit serveixi per graduar la sanció o, si escau, qualificar la infracció.

Contingut actes infracció:

- ▶ La proposta de sanció, la seva graduació i quantificació, que serà el total de les sancions proposades si es denunciarà més d'una infracció. S'inclouran expressament la proposta de les sancions accessòries que procedeixin com vinculades a la sanció principal.
- ▶ Òrgan competent per resoldre i òrgan competent per realitzar els actes d'instrucció i ordenació de l'expedient sancionador i termini per a la interposició de les al·legacions davant aquest.

Contingut actes infracció:

- ▶ Indicació del funcionari que aixeca l'acta d'infracció i signatura del mateix i, si escau, visat de l'Inspector de Treball i Seguretat Social amb la seva signatura i indicació del que l'efectuï.
- ▶ Data de l'acta d'infracció.

Notificació actes infracció

- ▶ Les actes d'infracció seran notificades al presumpte subjecte o subjectes responsables en el termini de deu dies hàbils partir de la finalització de l'actuació inspectora, entenent-se per aquesta la de la data de l'acta, advertint-los que podran **formular escrit d'al·legacions en el termini de quinze dies hàbils.**

Tramitació expedient sancionador en la AGE:

La instrucció i ordenació del procediment sancionador correspondrà a la Prefectura d'Unitat Especialitzada de Seguretat Social, finalitzant l'ordenació de l'expedient amb proposta de resolució, que es **remetrà a l'òrgan competent** per resoldre juntament amb l'expedient administratiu sancionador, amb una antelació mínima de quinze dies al del venciment del termini per dictar resolució.

La instrucció i ordenació inclou: al·legacions, informes ampliatoris del funcionari actuant i proves aportades.

Organs competents procediment sancionador AGE:

En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i dels organismes públics vinculats o dependents d'aquella, les infraccions seran sancionades pels òrgans als quals normativament s'hagi atribuït la competència sancionadora.

El procediment sancionador s'iniciarà a proposta de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

Organs competents procediment sancionador AGE:

La Direcció Provincial de la **Tresoreria General de la Seguretat Social** en el cas de les infraccions lleus assenyalades als apartats 1, 2, 3, 4 i 5 de l'article 21, les greus previstes als apartats 1, 2, 3, 5, 7, 9 en el supòsit de reduccions de quotes de la Seguretat Social, 10 i 12 de l'article 22, i les molt greus previstes en les lletres b), d), f) i k) de l'article 23.1.

Organs competents procediment sancionador AGE:

- ▶ La Direcció Provincial de **l'Institut Nacional de la Seguretat Social** o, si escau, de **l'Institut Social de la Marina** en els supòsits qualificats com a infracció lleu als apartats 4 i 6 de l'article 21, com a infracció greu als apartats 4, 6, 8 i 14 de l'article 22, i com a infracció molt greu en les lletres a), c), i) i g) de l'article 23.1.

Organs competents procediment sancionador AGE:

- ▶ La Direcció Provincial del **Servei Públic d'Ocupació Estatal**, en el supòsit previst com a infracció greu en l'article 22. 9 quan es tracti de bonificacions i com a infracció molt greu en la lletra h) de l'article 23.1.

Organs competents procediment sancionador AGE:

- ▶ Quan es practiquin **actes d'infracció i actes de liquidació de quotes pels mateixos fets**, l'òrgan competent per sancionar serà Direcció Provincial de la Tresoreria General de la Seguretat Social, de conformitat amb el previst en l'article 31 del text refós de la Llei General de Seguretat Social

Organs competents procediment sancionador CCAA:

- ▶ L'exercici de la potestat sancionadora de les **infraccions de l'ordre social**, quan correspongui a l'Administració de les Comunitats Autònomes amb competència en matèria d'execució de legislació laboral, s'exercirà pels òrgans que determini cada Comunitat Autònoma, i amb els límits de distribució que cadascuna d'aquestes estableixi.

Resolució procediment sancionador AGE i CCAA:

- ▶ L'òrgan competent per resoldre, prèvies les diligències que estimi necessàries, dictarà la resolució motivada que procedeixi en el termini de deu dies des del moment en què va finalitzar la tramitació de l'expedient, ben confirmant, modificant o deixant sense efecte la proposta de l'acta.
- ▶ El termini màxim per resoldre els expedients sancionadors per infraccions d'ordre social serà de **sis mesos**, que seran computats des de la data de l'acta fins avui en què es dicti la resolució, produint-se en cas de superació d'aquest termini la caducitat de l'expedient.

Notificació resolució:

- ▶ Les resolucions recaigudes en els procediments sancionadors per infraccions d'ordre social seran notificades als interessats, advertint-los dels recursos que corresponguin contra elles, òrgan administratiu o judicial davant el qual haguessin de presentar-se i termini per interposar-les.

Recurs d'alçada:

- ▶ Contra les resolucions anteriors, es podrà interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant l'òrgan superior competent per raó de la matèria.
- ▶ La resolució del qual esgotarà la via administrativa.
- ▶ Transcorreguts tres mesos des de la interposició del recurs d'alçada sense que recaigui resolució, es podrà entendre desestimat i quedarà expedita la via jurisdiccional social.